

روزنه

واکنش تهران به سخنان رئیس جمهوری فرانسه

● ایسنا: سخنگوی وزارت امور خارجه گفت: ایران هرگز اجازه نخواهد داد دیگران در جهت کاهش توان دفاعی و بازدارندگی ایران صلح‌جو تلاش و هم‌زمان کشورهای منطقه را به انواع سلاح‌های مرگبار تجهیز کنند. بهرام قاسمی در واکنش به سخنان اخیر رئیس‌جمهور فرانسه گفت: ایران خواستار تحقق و تحکیم صلح و امنیت همسایگان و منطقه حساس و پراشتاب خاورمیانه است و در این راه و با در نظر داشتن اصول ثابت خود که تقویت ثبات و امنیت برای خود و همه منطقه است، تمامی تلاش و توان خود را در جهت مبارزه با تهدیدات امنیتی و بی‌ثبات‌ساز گروه‌های تروریستی به کار گرفته است. قاسمی گفت: اظهارات اخیر رئیس‌جمهور فرانسه مبتنی بر نوعی پیش‌داوری و نگاه غیرواقع‌بینانه به تحولات منطقه است. داشتن چنین رویکرد جانب‌دارانه‌ای کمکی به بهبود اوضاع نخواهد کرد. ایران با نگاهی منطقی و واقع‌بینانه و با درک شرایط اروپای امروز و به‌ویژه شرایط فرانسه بعد از ایالات‌متحده آق‌ای ترامپ، انتظار دارد اروپا بتواند در مسیر همکاری و استقلال و داشتن درک واقع‌بینانه از تحولات جهانی و این منطقه حساس سلاح‌های پیچیده و پیشرفته به برخی کشورهای خاص منطقه است که اقدامی تحریک‌کننده به‌شمار می‌رود و با این انباشت تسلیحات و تقویت و گسترش زرادخانه‌های پرشمار تانمی و بی‌ثباتی منطقه‌ای را افزایش می‌دهد.

politics@sharghdaily.ir

شرق، امیرمحمد حسینی؛ در هوای دم‌کرده سالن حزب «اتحاد ملت»، سخنران‌ها از چشم‌انداز پیش‌روی انقلاب اسلامی سخن می‌گویند و این بدون ابراز نگرانی از اتفاقات اخیر، شدنی نیست. علی شکوری‌راد، دبیر کل حزب اتحاد ملت؛ سیدمحمدرضا خاتمی، دبیر کل سابق و الهه کولایی، عضو حزب تعطیل‌شده مشارکت، سخنرانان چهارمین و آخرین نشست از سلسله‌نشست‌های انقلاب اسلامی هستند. علی شکوری‌راد از طرح «گفتمان براندازی» و هزینه‌های آن ابراز نگرانی می‌کند و می‌گوید: «باید جلوی رادیکالیزه‌شدن فضا را بگیریم... . اعتراضات و ناآرامی‌های اخیر تلنگری برای همه بود».

الهه کولایی، فعال اصلاح‌طلب نیز به آنچه نسل انقلابی در سال‌های انقلاب می‌خواست، اشاره می‌کند و یادآور می‌شود: «ما از تغییر نسلی گذشته‌ایم و دچار شکاف نسلی شده‌ایم. آیا این تغییرات باعث می‌شود، آرمان‌های انقلاب عوض شود؟ بعضی‌ها حاضر نیستند باور کنند سرشت روابط تغییر کرده و باید به اقناع روی آورد. فراموش نکنیم که ما با پدیده جهانی‌شدن روبه‌رو هستیم. آیا می‌شود از ابزار مکانیکی مقابل این موج استفاده کرد؟».

محمدرضا خاتمی در سخنانش بیشتر بر جریان اصلاح‌طلبی و انتخابات اخیر تأکید می‌کند و می‌گوید: در زمان انتخابات اصلاح‌طلبان بین منافع ملی و منفعت خودشان انتخاب کرده و برای منافع ملی در صحنه انتخابات حضور پیدا کردند. او از آنچه در جریان انتخابات آینده مجلس، پیش‌رو قرار خواهد گرفت ابراز نگرانی می‌کند: «ما در یک دور معیوب گیر کرده‌ایم... امثال ما را که تأیید نمی‌کنند. چند نفری را در این میان تأیید می‌کنند که به نظر در دور بعد هم مطهری و صادقی را دیگر تأیید نمی‌کنند. باید برای دور بعد دنبال آدم‌های سفید بگردیم».

خواست‌واراده مردم تعیین تکلیف می‌کند

سیدمحمدرضا خاتمی، دبیر کل سابق حزب مشارکت ایران اسلامی، شروع‌کننده نشست است. خاتمی در بخشی از این نشست در دفاع از استراتژی اصلاح‌طلبان در دفاع از دو دولت حسن روحانی یادآور می‌شود: «اگر دولت اعتدالی سر کار نبود، رئیس، رئیس‌جمهور بود و حوادث دی‌ماه اتفاق می‌افتاد، چه می‌شد؟ البته در مقابل حمایت‌ها انتقادات جدی هم به پیشین این دولت اعتدالی وجود دارد. درست است که در سیاست خارجی دستش بسته است، اما استانداران را که خودش

نگرانی از آینده فضای سیاسی واجتماعی کشور در نشست اتحاد ملت

اصلاح‌طلبان باید دنبال آدم سفید بگردند

می‌تواند انتخاب کند. منکر این نمی‌شویم که انتقادات جدی در این زمینه‌ها وجود دارد».

او می‌گوید: «آن چیزی که برای انقلاب ما و جمهوری اسلامی تعیین تکلیف خواهد کرد، خواست و اراده مردم است. واقعیت هم این است که اگر این حمایت مردم نباشد جمهوری اسلامی آینده‌ای نخواهد داشت. همان چیزی که باعث فرایند وقوع انقلاب بود، می‌تواند باعث فرایند تثبیت و تداوم انقلاب هم باشد». رضا خاتمی با پیش‌کشیدن مسئله چالش‌های پیش‌رو ادامه می‌دهد: «مهم‌ترین چالشی که در جمهوری اسلامی وجود دارد مسئله کارآمدی است. ما متأسفانه دچار این مشکل هستیم که یک ناکارآمدی تقریباً مورد اجماع همگان داریم که این ناکارآمدی درون خودش مشکلات زیادی را برای ما ایجاد کرده است. از همه مهم‌تر فساد است؛ فساد گسترده‌ای که منتج‌شده از ناکارآمدی است که امروز در داخل کشور وجود دارد و خطر آن برای جمهوری اسلامی از آمریکا و اسرائیل و مخالفان داخلی و خارجی و اینها به‌مراتب بیشتر خواهد بود».

اگر ما نیاییم، چه؟

او در بخش دیگری از این نشست با اشاره به موضوع نظارت استصوابی که همواره از مجلس ششم مورد انتقاد جدی جریان اصلاحات بوده است، اظهار می‌کند: «ما در یک دور معیوب گیر کرده‌ایم».

خاتمی همچنین می‌گوید که با سه نحله سیاسی در کشور روبه‌رو هستیم: «در بستر جریان‌های اخیر صدای براندازان بیش از زمان‌های قبل شده است، آنها بیش از اندازه بزرگ شده‌اند و علت این امر هم خودمان هستیم. این بزرگ‌ترین تبلیغ برای آنهاست که با اهداف خاص سیاسی خودشان را مسائل داخل کشور بهره‌برداری کنند. آنها پایگاه و برنامه‌ای ندارند و تنها حمایت آنها از سوی بیگانگان و خارجی‌هاست و جای نگرانی در این مرحله از این وضعیت وجود ندارد».

آنچه درپاریس وعده‌داده شد

با اینکه دو دوربین در اتاق نه‌چندان بزرگ نشست وجود دارد، بعضی از حاضران با گوشی فیلم می‌گیرند. خاتمی در حال بیان دیدگاه اصلاح‌طلبان درباره جمهوری اسلامی است: «اصلاح‌طلبان باورمند به انقلاب و جمهوری اسلامی هستند اما کدام جمهوری اسلامی؟ آن چیزی که در پاریس به ملت وعده داده شد. همه این مطالب در صحیفه نور امام هست». هیچ‌کس در سالن غیر از خبرنگاران چیزی نمی‌نویسد و همه فقط گوش می‌کنند. خاتمی حرف آخر خود را می‌زند: «مشکل مبتلابه جمهوری اسلامی که مورد اجماع همه از رهبری گرفته تا جناح‌های مختلف است، مسئله فساد است. اگر مورد اتفاق است، بیاییم یک کار اساسی کنیم. یک گفت‌وگوی ملی حول این راه بیندازیم که ریشه این فساد کجاست؟ چرا ما بعد از ۴۰ سال طبق آمارهای جهانی به لحاظ شاخص‌های فساد یکی از بدترین کشورها هستیم. این می‌تواند یک مبنایی برای گفت‌وگوی ملی ما قرار بگیرد».

میکروفون سمت الهه کولایی سخنران تازه از راه رسیده می‌چرخد. او صحبت‌هایش را این‌طور شروع می‌کند: «جامعه ایران ده‌ها سال است که در پروسه جهانی‌شدن قرار گرفته است. ما ملتی هستیم که روحیه قابل توصیف و تبیینی داریم. به همین دلیل کلونی‌های فرهنگی خارج از کشور از این فرهنگ دور نشده‌اند». جا برای نشستن همه نیست و چند نفر به دیوار تکیه داده‌اند. سالن کوچک شاید ۵۰ تا ۶۰ نفر را در خود جای داده باشد. کولایی ادامه می‌دهد: «در زمان وقوع انقلاب قدرم می‌دانستیم چه چیزی را می‌خواهیم؟ فقط می‌دانستیم چه چیزهایی را نمی‌خواهیم. نظام موجود را نمی‌خواستیم...». چالش‌های انقلاب بحث بعدی صحبت‌های کولایی است: «ما این همه دانشگاه تاسیس و دانشجو تربیت کردیم. کجا از آنها استفاده کردیم؟... ما نمی‌توانیم چالش‌های موجود در جامعه را تغییر دهیم. اگر این چالش‌ها دیده نشود دیر یا زود جامعه خود با آن روبه‌رو می‌شود». ساختار معیوب دولتی دیگر چالشی است که کولایی برای حاضران شرح می‌دهد: «ساختار معیوب اقتصادی دولتی یعنی رانت، رانت یعنی فساد. این همان موضوعی است که شوروی را از درون پوساند. ظرف ۱۰ سال این برقدرت از بین رفت. ساختار اقتصادی معیوب، مسئله آب، آموزش و ارجاع نخبگان به خارج از کشور، ناامیدی که بزرگ‌ترین تهدید برای جامعه ایرانی است، مسئله افت سرمایه اجتماعی و بحران ریزگردها ازجمله چالش‌های امروز ماست».

سیاست

بخش بعدی صحبت‌های کولایی درباره اعتراضات اخیر و راهپیمایی ۲۲ بهمن است. او می‌پرسد که آیا امکان تبدیل این تهدید به فرصت وجود دارد؟ «من در راهپیمایی ۲۲ بهمن می‌دیدم بیشتر حاضران همان‌هایی هستند که زیر فشار اقتصادی هستند اما برای انقلاب می‌آیند. مفهومش تأیید سیاست‌های آقایان نیست. معنایش تأیید آرمان‌های انقلاب است. در این راستا باید تلاش مردم دیگر برای بهبود شرایط را ببینیم. ما تنها ملتی نیستیم که با این مشکلات روبه‌رو هستیم. ما نمی‌توانیم به موضوعات منطقه‌ای و نقش تحولات سیاست خارجی بی‌تفاوت باشیم». مخاطبان الهه کولایی به بخش دیگر صحبت‌های او درباره فساد و استفاده از تجربیات دیگر کشورها به‌ویژه گرجستان گوش می‌دهند: «متخلفان دستگیر شدند، نظام اداری را بازتعریف و شفاف کردند. فعالیت احزاب را شفاف کردند. اطلاعات را در اختیار مردم قرار دادند. در برنامه‌های مبارزه با فساد نقش رسانه‌ها بسیار مهم بود. تقویت فعالیت سمن‌ها و افزایش شبکه‌های تلویزیونی ازجمله این فعالیت‌ها بوده است. اگر در حوزه سیاست اراده مبارزه با فساد شکل بگیرد، خیلی کارها می‌شود انجام داد».

روحانی اصلاح‌طلب‌نشده

در فضای تنگ صندلی‌ها گاهی اعضای حزب رفت‌وآمد می‌کنند و عکس می‌گیرند. میکروفون جلوی علی شکوری‌راد، دبیرکل حزب اتحاد ملت که نقش میزبان دارد، قرار می‌گیرد. پنجره‌ای باز شده اما فضا هنوز حرارت دارد. نماینده مجلس ششم ابتدا به شکل‌گیری حزب اتحاد ملت اشاره می‌کند و بعد به تبیین نشست‌های انقلاب اسلامی می‌پردازد: «اینکه در سالگرد انقلاب درمورد موضوع چشم‌انداز انقلاب بحث می‌کنیم ناشی از تلنگری است که اعتراضات اخیر به جامعه و کشور وارد کرد. اعتراضات و ناآرامی‌های اخیر تلنگری برای همه بود، اگرچه پیش‌بینی می‌شد این نارضایتی‌ها فقط معطوف به دولت باشند اما دامنه اعتراضات گسترش پیدا کرد. بررسی چرایی وقوع این اتفاق خیلی مسودر توجه قرار گرفت از این نظر که اگر چنین پتانسیل اعتراضی وجود دارد، هر دو جناح و مسئولان باید به فکرش باشند».

دبیرکل حزب اتحاد از بزرگ‌ترین دستاورد انقلاب اسلامی می‌گوید: «جمهوری اسلامی، بزرگ‌ترین دستاورد انقلاب است. از حضرت امام که پرسیدند چه جمهوری‌ای مدنظرتان است، گفتند همان جمهوری‌ای که در سایر کشورهاست. اسلام مجموعه‌ای از بحث‌های فکری، احکام و اعتقادات است که در طول تاریخ اسلام در برهه‌هایی جاری بوده است. دامنه اسلام را محدود کرده‌اند. چاره‌اش این است که ذهن‌ها و دامنه اسلام را بازتر کنیم. ذیل جمهوری اسلامی می‌توان تمام مطالبات را محقق کرد». وی ادامه داد: «حب و بغض‌های کسانی که در رخداد انقلاب اسلامی بودند اجازه نمی‌دهد که به بررسی دقیق آن بنشینیم. بادم است که ۱۰ سال بعد از انقلاب مطرح شد که باید درست و غلط‌های انقلاب را بررسی کرد. جمله‌ای مطرح شد که کسانی که امروز می‌گویند ۱۰ سال پیش اشتباه کردیم، ۱۰ سال بعد هم می‌گویند اشتباه کردیم. نمی‌گویم این جمله درست است، اما موضوعی قابل‌تأمل است».

دبیرکل حزب صحبت‌هایش را دربراره قانون اساسی پی می‌گیرد: «من نمی‌گویم در قانون اساسی مشکلی نیست، اما الان زمانی نیست که با تغییرات در قانون مشکلاتمان حل شود. اگر همین قانون درست اجرا شود، مشکلات امروزمان برطرف می‌شود. اگر مطالبات را افزایش داده و رادیکال‌تر کنیم، دستاوردی نخواهد داشت. به همین دلیل است که اصلاح‌طلبی را مهم‌ترین رویکرد می‌دانیم». شکوری‌راد در همین راستا ادامه می‌دهد: «کسانی که شعار می‌دهند «اصلاح‌طلب - اصولگرا دیگه تمومه ماجرا» به ما می‌گویند استمرارطلب شده‌اید. سه پیروزی بزرگ انتخاباتی داشته‌ایم، حالا دست‌اندازی در راهمان پیش آمده. نباید متغعل شویم». برخی حاضران اظهارنظرهایی می‌کنند. او در مورد رابطه اصلاح‌طلبان و روحانی می‌گوید: «شرایط فعلی ما بسیار دشوار است؛ از فردی حمایت کردیم که اصلاح‌طلب نبوده است. در سیاست باید ریسک کرد، ریسکمان نتیجه داد و دراین‌باره خوب هم نتیجه داد. ما در سال ۹۲ به این نتیجه رسیده بودیم که دستاوردی نخواهیم داشت. از روحانی حمایت کردیم که تا دور دوم هم خیلی بالاتر از انتظارات پیش رفت. مشکل اینجاست که فکر کردند آقای روحانی اصلاح‌طلب شده است. نخیر ایشان اصولگرا هستند. تا انتخابات هم شرایط خیلی خوب بود. مشکلاتی پیش آمد که روی ریلی قرار گرفت که الان هست. ریلش مطابق میل ما نیست، اما غلط هم نیست. حرکت رو به جلو است، اما کندتر از قبل است. ما همچنان باید از آقای روحانی حمایت کنیم، چون آلترناتیو ایشان اتفاق خوبی نیست». او اضافه می‌کند: «ما هم باید به دولت فشار بیاوریم که بر مطالبات اصلاح‌طلبانه ما حرکت کند. دولت تلنگری که در حوادث اخیر خورد، برایش مؤثر بوده است. اصلاح‌طلبان تلنگر خوردند که بین خودشان و مردم فاصله نیفتد. اصولگرایان هم تلنگر خوردند و بحث گفت‌وگو را به میان آوردند که ما هم از آن استقبال می‌کنیم». پرسش‌وپاسخ بین حاضران بعد از پایان نشست هم ادامه دارد. بیرون از سالن هم هنوز کسانی ایستاده‌اند و مشغول بحث هستند. کم‌کم همه سالن را ترک می‌کنند و با رفتن افراد، گرما و حرارت اتاق نشست از بین می‌رود.

خبر

سخنگوی وزارت کشور خبر داد

بررسی راهکارهای قانونی برای تجمعات

● ایسنا: سخنگوی وزارت کشور با اعلام عزم وزارت کشور در دولت دوازدهم بر عملیاتی‌شدن هرچه بهتر اصل ۲۷ قانون اساسی مربوط به تجمعات، گفت: با توجه به صراحت اصل ۲۷ قانون اساسی و تبیین‌نشدن شرایط مقرر در این اصل از سوی قانون عادی، بر تدوین لایحه برای قانون‌گذاری در این عرصه تأکید شد. سلمان سامانی، به وجود خلاهای قانونی در امر تجمعات اشاره کرد و افزود: تنها قانون در این حوزه، قانون نحوه فعالیت احزاب و گروه‌های سیاسی است و در این قانون صرفاً به نحوه درخواست برگزاری تجمعات از سوی تشکل‌ها و احزاب ثبت‌شده و شیوه رسیدگی به این درخواست‌ها در وزارت کشور و استانداری‌ها پرداخته شده است و برای درخواست افراد حقیقی، محملی قانونی پیش‌بینی نشده است. او ادامه داد: با وجود این خلا قانونی و با توجه به رویکرد دولت در حفظ حقوق شهروندی، وزارت کشور در دولت تدبیر و امید با تصویب و ابلاغ دستورالعمل تأمین امنیت اجتماعات و راهپیمایی‌های قانونی، تلاش کرده است از حداکثر اختیارات خود برای حمایت از این امر استفاده کرده و وظایف هریک از دستگاه‌ها را مشخص کند. سامانی گفت: با توجه به اینکه این مسئله نیازمند همکاری تمام قوا و نهادهای خارج از قوه مجریه بوده و اصولاً بیان حقوق و آزادی‌های اساسی ملت از شئون قانون‌گذار است، مقرر شد با مشارکت و همکاری وزارت کشور و معاونت ترویج قانون اساسی ریاست‌جمهوری، با بهره‌گیری از تجارب و رویکردهای موجود در وزارت کشور و استفاده از نظرات صاحب‌نظران، فعالان سیاسی و احزاب و تشکل‌ها و همچنین مطالعات حقوقی جامع در حقوق اساسی کشورمان و استفاده از نتایج حاصل از مطالعات تطبیقی با سایر کشورها، متن پیشنهادی لایحه مربوطه از سوی معاونت حقوقی ریاست‌جمهوری تهیه و گزارشی از وضعیت موجود و اقدامات مدنظر به ریاست محترم جمهوری تقدیم شود. او افزود: همچنین مقرر شد آیین‌نامه اجرایی تأمین امنیت اجتماعات قانونی مصوب ۱۳۸۲ هجنت وزیران محل بازنگری و شفاف‌سازی قرار گیرد.

باید مرزی بین اعتراض و اغتشاش قائل شد

● ایسنا: دستیار ویژه رئیس‌جمهور در امور حقوق شهروندی درباره علت برخورد با معترضان به معضل ریزگردها در خوزستان گفت: اعتراض در قانون اساسی و منشور حقوق شهروندی به رسمیت شناخته می‌شود؛ اما باید مرزی را میان اعتراضات و اغتشاشاتی که ممکن است به وجود بیاید، قائل شد. شهیددخت مولاردی با بیان اینکه به نظر می‌رسد برای تأمین امنیت معترضان باید به فکر سازوکارهایی باشیم، افزود: بعد از حوادث اخیر، شوراهای شهر و مجموعه دولت، یعنی وزارت کشور و شوراهای تأمین استان‌ها، به فکر افتاده‌اند تا تدابیر لازم را اتخاذ کنند ولی هنوز چیزی در این زمینه عملیاتی نشده است. ایده‌هایی مطرح شده که امکانی برای شکل‌گیری تجمعات و حفظ امنیت معترضان در نظر گرفته شود تا مرزی میان اغتشاشگران و معترضان وجود داشته باشد و معترضان بتوانند صدایشان را گوش به مسئولان برسانند. او گفت: تا‌به‌حال چنین سازوکارهایی در استان‌ها نبوده است؛ اما امیدواریم این سازوکارها برای معترضان در همه استان‌ها فراهم شود. مولاردی با بیان اینکه در جریان برخوردها با معترضان به مشکلات استان خوزستان هشتم، عنوان کرد: باید با علت مشکلات در بحث ریزگردهای خوزستان برخورد کرد و نه معلول این مشکلات. برخورد با علل مشکلات ریزگردها در دستور کار دولت است؛ اما این موضوع یک پروسه است و به این شکل نیست که یک‌شبه جواب دهد؛ بنابراین به مجموعه‌ای از هماهنگی‌ها میان دستگاه‌ها نیاز دارد.

طیبه سیاوشی:

برخی پول گرفتند و به همسرانشان اجازه خروج دادند

● ایسنا: عضو فراکسیون زنان مجلس با اشاره به طرح مجلس برای اصلاح قانون گذرنامه و تسهیل برخی موارد خروج زنان از کشور بدون داشتن اذن همسر، گفت: موانع زیادی سر راه تصویب این طرح وجود داشت و البته مخالفان طرح هم زیاد هستند؛ اگرچه مبانی شرعی آن قوی نیست. طیبه سیاوشی ادامه داد: فراکسیون زنان کار خود را در این زمینه انجام داده و پیگیر این است که این‌طرح هرچه زودتر در کمیسیون امنیت ملی به تصویب برسد. ما دنبال این هستیم برای زنان نخبه علمی، ورزشی و فرهنگی امکانی فراهم کنیم که اگر همسرانشان اجازه خروج از کشور را برای حضور در رویدادهای علمی، فرهنگی و ورزشی به آنها ندادند، آنها بتوانند با اجازه دستگاه ذی‌ربط اعزام شوند و در غیر این صورت مراجع صالحه مثل دادستان در مدت کوتاهی برای صدور مجوز خروج آنها از کشور اقدام کند. سیاوشی افزود: در مواردی برخی آقایان مبالغی پول از فدراسیون‌ها دریافت کردند و به همسرانشان اجازه خروج از کشور دادند. این در واقع سوءاستفاده از حقی است که قانون برای مردان پیش‌بینی کرده است و طبیعتاً در شرایط عادی خانواده مشکلی به وجود نمی‌آید.